

Regionální pracoviště SCHKO Žďárské vrchy
Brněnská 39
591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: +420 566 653 111
fax: +420 566 653 116
e-mail: zdarvrch@nature.cz
www.nature.cz

Městský úřad Žďár nad Sázavou
Žižkova 1
591 01 Žďár nad Sázavou

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 02088/ZV/18

VYŘIZUJE: Machová

DATUM: 15.6.2018

Věc: Návrh technického řešení na trvale udržitelné soužití ptactva a občanů Žďáru nad Sázavou 3

AOPK ČR, Správa CHKO Žďárské vrchy (dále jen Agentura) obdržela na základě usnesení Rady města ze dne 3. 5. 2018 prostřednictvím paní Radky Remarové žádost o návrh technického řešení na trvale udržitelné soužití ptactva a občanů Žďáru nad Sázavou 3, zejména za účelem omezení negativních vlivů – hluku a trusu.

K této žádosti Agentura sděluje následující:

V lokalitě Žďár nad Sázavou 3 se vyskytují a prokazatelně hnízdí dva druhy zvláště chráněných ptáků, kavka obecná a rorýs obecný. Není vyloučen ojedinělý výskyt dalších zvláště chráněných druhů. Dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon“) je kavka obecná řazená mezi silně ohrožené druhy. Rorýs obecný je zákonem řazen mezi ohrožené druhy.

Upozorňujeme, že s bytovou zástavbou souvisí také výskyt netopýrů. Všechny druhy netopýrů jsou chráněné v různých kategoriích zákona. Na území CHKO Žďárské vrchy, kam spadá i Žďár nad Sázavou 3, platí od 12. května 2018 Opatření obecné povahy na ochranu rorýsů a netopýrů.

V souladu se zákonem platí pro veškeré práce zasahující do hnízdního prostoru ptáků či závažné zásahy do lokality, které by mohly ohrozit jedince či populaci, následující obecná pravidla:

1. Stavební činnost v hnízdním prostoru je nutné směřovat mimo období hnízdění (duben - červenec).
2. Stávající hnízdní možnosti (tj. hnízdní prostory i vletové otvory) musejí být při stavebních úpravách zachovány. Není-li to z technických či jiných závažných důvodů možné, je nutné zajistit náhradu přiměřeného druhu a počtu.
3. K veškerým zásahům do hnízdního prostoru či lokality výskytu, které by mohli ohrozit jedince či populaci, je třeba stanovisko Agentury tak, aby se předešlo možným porušením zákona.

Nejproblematictější druhem z pohledu dlouhodobého soužití obyvatel s ptactvem v lokalitě Žďár nad Sázavou 3 je kavka obecná. Ve vztahu k tomuto druhu je nutné nadále vycházet z následujících zásad:

1. Cílem je udržení stávající početnosti populace v celém městě s tím, že opatření na jednotlivých objektech je možné realizovat jen s podmínkou, že to nebude na úkor početnosti populace ve městě.

2. V odůvodněných případech lze připustit zásahy k zajištění oprávněných zájmů obyvatel. Za odůvodněné požadavky je možné požadovat například zamezení znečišťování celých půdních prostorů trusem, narušování stavebního stavu budov apod. (naopak důvodem k zásahům nemohou být například hlasové projevy ptáků a pod). Jak je uvedeno výše, zásahy v hnízdním prostoru mohou představovat zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů, proto mohou podléhat nutnosti udělení výjimky ze zákona. Všechny takové zásahy musejí být proto předem projednány s Agenturou.
3. Podmínkou povolování a provádění zásahů je pravidelný monitoring populace kavek, který mimo jiné zajistí podklady pro rozhodování a zpětnou vazbu k provedeným zásahům (bude prováděn Agenturou v součinnosti s městem a vlastníky bytových jednotek).
4. Obecně lze jednat o následujících typech opatření:
 - Zajištění vletových otvorů na půdu proti jejich rozšiřování tj. opatřit zdivo ochrannými prvky tak, aby ptáci při průlezu či snaze o úpravu hnízdiště zdivo neničili. V úvahu připadá také umístění ochranných prvků, chránících okapy proti zanášení.
 - Omezení pohybu kavek na půdách zábranou z vhodného materiálu (prkna, mřížka...) umístěnou v prostoru pozednice tak, aby se kavky nemohly dostat do volného prostoru půdy
 - Úpravy rozmístění vletových otvorů na půdy tak, aby se ptáci nezdržovali nad konfliktními oblastmi (vstupy do domů apod.)

Náklady na technická opatření hradí a realizuje primárně vlastník objektu, Agentura nemůže hradit tzv. kompenzační opatření uložená v případě zničení či omezení počtu hnízdišť. Agentura se může podílet pouze na tvorbě nových hnízdních příležitostí na vhodných místech tak, aby se většina kavek nekoncentrovala na několika málo budovách. Takovéto aktivity jsou však vždy vázané na vyhodnocení biologických nároků druhu a na souhlasy vlastníků pozemků a budov – proto je nelze vnímat jako řešení problému hnízdění na budovách, kde vlastníci odmítají přítomnost ptáků tolerovat.

Obecně je vhodné rozšíření hnízdních možností kavek v lokalitách a domech, kde kavky v současnosti nehnízdí tak, aby bylo umožněno postupné rozptylování populace při udržování počtu hnízdicích párů ve městě.

Zimní početnost kavek je různá a nezávisí na počtu hnízdních příležitostí. Zákon nedovoluje kavky rušit ani na zimovištích a nocovištích.

V lokalitě se pravidelně koncem zimy vyskytuje početné hejno špačka obecného. Toto hejno značně znečišťuje sídliště výkaly. Pro řešení situace doporučujeme následující:

1. Nejúčinnějším řešením na základě zkušeností z lokalit s výskytem početných hejn tohoto druhu se jeví plašení v době usedání hejna k nocování. Aby bylo plašení hejna úspěšné, musí probíhat systematicky a koordinovaně. Z důvodu vysokého rizika úrazů ptáků vzájemnými srážkami a kolizemi s okolními překážkami není vhodné plašení provádět za snížené viditelnosti, tj. nejdéle do tzv. nautického soumraku. K plašení se využívá nahrávka poplašného křiku druhu. Tuto nahrávku je nutné časem obměňovat tak, aby si ptáci nezvykli.
2. Obyvatelům doporučujeme neparkovat v době výskytu špačků vozy pod stromy a v době největší početnosti hejna (cca týden od prvního výskytu) a zejména ve večerních hodinách, kdy dochází k přeletům, preferovat parkování mimo lokalitu či zabezpečit automobily ochranným přehozem.

(podepsáno elektronicky)

Ing. Václav Hlaváč, v. r.
ředitel Správy CHKO